

Έντυπο Καταγραφής Πληροφοριών και Συγκέντρωσης Εκπαιδευτικού Υλικού για τα Ανοικτά Μαθήματα

Έκδοση: 1.02, Απρίλιος 2014

ανοικτά μαθήματα
opencourses

Πράξη «Κεντρικό Μητρώο Ελληνικών Ανοικτών Μαθημάτων»

Σύνδεσμος: <http://ocw-project.gunet.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα

1. Πληροφορίες και εκπαιδευτικό υλικό Ακαδημαϊκού Μαθήματος.....	3
1.1 Πληροφορίες μαθήματος.....	3
1.2 Πληροφορίες για τις θεματικές ενότητες ή ενότητες διαλέξεων	7
1.3 Άλλες πληροφορίες μαθήματος.....	11

1. Πληροφορίες και εκπαιδευτικό υλικό Ακαδημαϊκού Μαθήματος

1.1 Πληροφορίες μαθήματος

Όνομα διδάσκοντος/διδασκόντων (Instructor/s)

Αφροδίτη Παπαδάκη-Κλαυδιανού

Afroditi Papadaki-Klavdianou

Τίτλος Μαθήματος (Course title) όπως αναφέρεται στο πρόγραμμα σπουδών (ΠΣ)

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Environmental Education

Κωδικός Μαθήματος (Course Code) όπως αναφέρεται στο ΠΣ

N123E

Επίπεδο μαθήματος/Κύκλος σπουδών (Course level/cycle)

Προπτυχιακό (Undergraduate)/Πρώτος κύκλος σπουδών (First cycle)

Έτος σπουδών (Year of Study)

Έτος: 4

Εξάμηνο (Semester)

Εξάμηνο: 7

Τύπος μαθήματος (Type of course)

Επιλογής (optional)

Διδακτικές ώρες στο εξάμηνο: 39

Γλώσσα διδασκαλίας (Course language)

Ελληνική

Ομάδα στόχος (Target Group)

Οι φοιτητές του Τμήματος Γεωπονίας που έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα κορμού και έχουν ακολουθήσει την κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας.

Πιστωτικές μονάδες (ECTS)

Αριθμός μονάδων: 5

Περισσότερα για τον/τους διδάσκοντες (More about instructor)

http://www.agro.auth.gr/members/cv/papadaki_gr.pdf

Περιγραφή μαθήματος (Course Overview / Description / Synopsis)

Έννοιες, περιεχόμενο, χαρακτηριστικά, αρχές και στόχοι της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Μεθοδολογία, σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Παρουσίαση προγραμμάτων και αξιολόγηση δράσεων. Περιβάλλον και κοινωνία, οικονομία και περιβάλλον, προστασία περιβάλλοντος, αναπτυξιακή και περιβαλλοντική πολιτική, πολιτική και στρατηγική προστασίας του περιβάλλοντος ως εθνικό και διεθνές πρόβλημα. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις περιβαλλοντικών θεμάτων.

The concept of environmental education, the content, characteristics, principles and purposes of environmental education. Methodology, design, development and evaluation of environmental education programmes. Presentation of the programmes and evaluation of the actions. Environment and society, economy and environment, protection of the environment, developmental and environmental policy, policy and strategy of environmental protection as national and international problem. Multidisciplinary approaches of environmental issues.

Περιεχόμενα μαθήματος (Course Contents)

Στην ελληνική γλώσσα. Υποχρεωτικό.

Προτείνεται λεκτική περιγραφή που να περιλαμβάνει τα εξής:

- Επίδραση του ανθρώπου στο περιβάλλον και συνέπειες της επίδρασης αυτής.
- Η έννοια της αειφορίας, διαστάσεις και στόχοι της.
- Η αναγκαιότητα της αειφορικής γεωργίας.
- Σχέση καινοτομίας και αειφορίας.
- Πληροφόρηση, ενημέρωση και συμβουλευτική του αγροτικού πληθυσμού στα πλαίσια της αειφορικής γεωργίας.
- Εκπαίδευση για την αειφορία: Μια προσέγγιση που απαιτεί τη συνεργασία πολλών επιστημονικών πεδίων.

Μαθησιακοί στόχοι μαθήματος (Course Objectives/Goals)

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να:

- Γνωρίζουν τη σχέση μεταξύ ανθρώπου και περιβάλλοντος, να κατανοούν τις συνέπειες της επίδρασης του ανθρώπου στο περιβάλλον και να κατανοούν την αναγκαιότητα της αειφορίας ως μια λύση στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και στη διατήρηση των φυσικών πόρων για τις επόμενες γενιές.
- Να αντιλαμβάνονται τη σημασία της πληροφόρησης και ενημέρωσης του

αγροτικού πληθυσμού προς ένα περισσότερο αειφορικό περιβάλλον.

- Να γνωρίζουν τις αρχές που διέπουν την περιβαλλοντική εκπαίδευση και να κατανοούν τη σπουδαιότητά της.
- Να μπορούν να κατανοούν την κατεύθυνση που πρέπει να έχει η εκπαίδευση που στοχεύει στην αειφορική ανάπτυξη.

Λέξεις κλειδιά (Keywords)

Άνθρωπος, περιβάλλον, αειφορία, αειφορική ανάπτυξη, πληροφόρηση, διαστάσεις της αειφορικής ανάπτυξης, εκπαίδευση και αειφορία.

Human, environment, sustainability, sustainable development, information, dimensions of sustainable development, education and sustainability.

Ομάδα ανάπτυξης περιεχομένου (Content Development)

Χρυσάνθη Χαρατσάρη

Στην αγγλική γλώσσα. Chrysanthi Charatsari

Τύποι εκπαιδευτικού υλικού (course format)

Διαφάνειες

Προτεινόμενα συγγράμματα

Αειφορική Γεωργία και Ανάπτυξη, Γ.Σιάρδος, Α. Κουτσούρης, Εκδόσεις Ζυγός, Γ' Έκδοση, Θεσσαλονίκη, 2011.

Οργάνωση μαθήματος

Διαλέξεις (Lectures) (1 φορά την εβδομάδα, 3 ώρες) για 13 εβδομάδες

Μέθοδος διδασκαλίας (teaching method)

Διδασκαλία καθ' έδρας και εξατομικευμένη διδασκαλία

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης (Assessment method and criteria)

Εξετάσεις

Προαπαιτούμενα (Expected prior knowledge/prerequisites and preparation)

Γνώσεις γεωργικής εκπαίδευσης, αγροτικής κοινωνιολογίας και γεωργικών εφαρμογών.

Επιπλέον συνιστώμενη βιβλιογραφία και υλικό προς μελέτη (Literature and study materials / reading list)

- Γεωργική Εκπαίδευση, Α. Παπαδάκη-Κλαυδιανού, Εκδόσεις Γράφημα, 2009. Το βιβλίο αυτό θα βοηθήσει τους ενδιαφερόμενους να κατανοήσουν καλύτερα και να εξοικειωθούν με τις αρχές της γεωργικής εκπαίδευσης.
- Περιβαλλοντική γεωργία, Γ.Θ. Πολυράκης, Εκδόσεις Ψύχαλου, 2003. Το βιβλίο αυτό θα βοηθήσει στην καλύτερη κατανόηση της έννοιας της περιβαλλοντικής αειφορίας.
- <http://search.lib.auth.gr/Record/994588>
- <http://search.lib.auth.gr/Record/483774>

1.2 Πληροφορίες για τις θεματικές ενότητες ή ενότητες διαλέξεων

Αριθμός Θεματικών Ενότητων

Οκτώ (8)

Πρώτη Θεματική Ενότητα

Άνθρωπος και Περιβάλλον

Αναλυτική περιγραφή ενότητων

Στην ενότητα αναλύεται η σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον και πώς αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Καταγράφεται ο τρόπος επίδρασης του ανθρώπου στο περιβάλλον και ποιες είναι οι συνέπειες της επίδρασης αυτής. Επίσης καταγράφεται ο τρόπος με τον οποίο ο άνθρωπος επιδρά στη γη, στο έδαφος, στην ατμόσφαιρα και στο νερό και στους φυσικούς πόρους γενικά. Στη συνέχεια αναφέρεται η Ενιαία Στρατηγική για την αγροτική ανάπτυξη. Εισάγεται παρακάτω η έννοια της περιβαλλοντικής κρίσης, ο ρόλος του σχολείου και η έννοια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Υπογραμμίζονται οι διαφορές μεταξύ περιβαλλοντικής και γεωργικής εκπαίδευσης, ενώ σκιαγραφείται ο στόχος της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ο ρόλος των εκπαιδευτικών. Η ενότητα τελειώνει με τις αρχές σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, καθώς και την κατεύθυνση που θα πρέπει να έχουν τα προγράμματα αυτά.

Λέξεις – κλειδιά ανά ενότητα

Περιβάλλον, άνθρωπος, επίδραση του ανθρώπου στο περιβάλλον, περιβαλλοντική κρίση, περιβαλλοντική εκπαίδευση, προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

Δεύτερη Θεματική Ενότητα

Οι διαστάσεις και οι στόχοι της αειφορίας

Αναλυτική περιγραφή ενότητων

Η ενότητα εστιάζει στην έννοια της αειφορίας και στις αρχές που τη διέπουν. Συγκεκριμένα, αναλύεται η σχέση της αειφορίας με τη γεωργία και η αναγκαιότητα ενσωμάτωσης της αειφορίας στη γεωργική παραγωγή. Παρακάτω αναλύονται οι διαστάσεις της αειφορίας, δηλαδή η περιβαλλοντική διάσταση, η οικονομική διάσταση και η κοινωνική διάσταση. Στη συνέχεια αναλύεται το βιομηχανικό μοντέλο ανάπτυξης που έχει οδηγήσει τη γεωργία στη σημερινή της εντατική μορφή με όλες τις δυσάρεστες συνέπειες στο περιβάλλον. Στη θέση του βιομηχανικού μοντέλου προτείνεται το αειφορικό παράδειγμα το οποίο είναι απαραίτητο να εφαρμοστεί στο γεωργικό τομέα ώστε να υπάρχει ισορροπία στους φυσικούς πόρους και διασφάλισή τους για τις επόμενες γενιές.

Λέξεις – κλειδιά ανά ενότητα

Αειφορία, γεωργία, διαστάσεις της αειφορίας, βιομηχανικό μοντέλο ανάπτυξης, αειφορικό παράδειγμα

Τρίτη Θεματική Ενότητα

Αειφορική γεωργία και ανάπτυξη

Αναλυτική περιγραφή ενότητων

Στην τρίτη ενότητα επιχειρείται μια καταγραφή της εξέλιξης της γεωργικής ανάπτυξης και ιδιαίτερα του ρόλου της Πράσινης Επανάστασης στην πρόοδο της γεωργίας. Η ανάπτυξη όμως αυτή συνοδεύτηκε και από κάποιες δυσάρεστες συνέπειες, όπως η εντατικοποίηση της γεωργίας, η υποβάθμιση των εδαφών και η ρύπανση του περιβάλλοντος. Εξαιτίας όλων αυτών των συνεπειών επιβάλλεται η στροφή προς την αειφορία ώστε να αμβλυνθούν τα προβλήματα που έχει προκαλέσει η υπερεντατικοποίηση της γεωργίας. Παρακάτω περιγράφονται οι προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για την επίτευξη της αειφορίας, όπως η επένδυση στη γνώση. Η ενότητα κλείνει με μια εκτεταμένη ανάλυση των διαφορών της συμβατικής και των εναλλακτικών μορφών γεωργίας.

Λέξεις – κλειδιά ανά ενότητα

Γεωργική ανάπτυξη, Πράσινη Επανάσταση, συμβατική γεωργία, εναλλακτική γεωργία

Τέταρτη Θεματική Ενότητα

Η αειφορική διάσταση της ανάπτυξης

Αναλυτική περιγραφή ενότητων

Η ενότητα ξεκινά με μια εισαγωγή στην αειφορική ανάπτυξη και τις προϋποθέσεις για την επίτευξή της. Στη συνέχεια αναλύονται διεξοδικά οι διαστάσεις της αειφορικής ανάπτυξης, οικονομική, κοινωνική και οικολογική. Κατόπιν καταγράφεται η σπουδαιότητα της τοπικής γνώσης για την επίτευξη της αειφορίας και ο ρόλος που καλείται να παίξει ώστε να εφαρμοσθεί η αειφορία. Προς την κατεύθυνση αυτή σημαντικό ρόλο παίζουν οι Γεωργικές Εφαρμογές οι οποίες θα αποτελέσουν το συνδετικό κρίκο μεταξύ της έρευνας στο πεδίο της αειφορίας και της γεωργικής παραγωγής.

Λέξεις – κλειδιά ανά ενότητα

Αειφορική ανάπτυξη, οικονομική διάσταση της αειφορίας, κοινωνική διάσταση της αειφορίας, οικολογική διάσταση της αειφορίας, τοπική γνώση, Γεωργικές Εφαρμογές

Πέμπτη Θεματική Ενότητα

Η κοινωνική διάσταση της καινοτομίας ως μοχλός της αειφορίας

Αναλυτική περιγραφή ενότητων

Στην ενότητα γίνεται μια εκτεταμένη ανάλυση της έννοιας της καινοτομίας. Συγκεκριμένα, η ενότητα ξεκινά με την εισαγωγή στην έννοια της καινοτομίας και ιδιαίτερα στο γεωργικό τομέα. Αναλύεται η έννοια της δικτύωσης και η σημασία της για την για τη διάδοση των καινοτομιών στον αγροτικό χώρο. Στη συνέχεια αναφέρεται η αναγκαιότητα της γνώσης στη διάδοση των καινοτομιών και της μάθησης που πρέπει να επιτευχθεί, ώστε οι γεωργοί και όσοι εμπλέκονται στην παραγωγική διαδικασία να είναι σε θέση να δεχτούν και υιοθετήσουν μια καινοτομία. Τονίζεται η έννοια της αειφορίας ως καινοτομίας για τη γεωργική παραγωγή. Σκιαγραφείται επίσης ο ρόλος του γεωργού στην αποδοχή και υιοθέτηση καινοτομιών, ενώ υπογραμμίζεται ο ρόλος της κοινωνίας κατά τη διαδικασία υιοθέτησης των καινοτομιών.

Λέξεις – κλειδιά ανά ενότητα

Καινοτομία, δικτύωση, γνώση για την καινοτομία, αειφορία και καινοτομία

Έκτη Θεματική Ενότητα

Πληροφόρηση και ενημέρωση του αγροτικού πληθυσμού στο πλαίσιο της αειφορικής γεωργίας

Αναλυτική περιγραφή ενότητων

Η ενότητα επικεντρώνεται στο ρόλο των Γεωργικών Εφαρμογών στην ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγής. Συγκεκριμένα, εστιάζει στο ρόλο τους στη μετάδοση γνώσης στο γεωργικό πληθυσμό. Παράλληλα πραγματοποιείται κριτική προς τη δράση των Γεωργικών Εφαρμογών και προς την έλλειψη ικανότητάς τους να καλύψουν τις ελλείψεις σε γνώση των γεωργών. Στη συνέχεια παρουσιάζεται μια σύντομη εξέλιξη του ρόλου του γεωργού και των διαφορετικών απαιτήσεων του γεωργικού επαγγέλματος σε βάθος χρόνου. Τονίζεται η αναγκαιότητα μετάβασης της γεωργίας προς ένα αειφορικό πλαίσιο και κατά συνέπεια η αναγκαιότητα προσαρμογής των Γεωργικών Εφαρμογών στις νέες συνθήκες που δημιουργεί η μετάβαση αυτή. Τέλος, περιγράφεται ο ρόλος των φορέων πληροφόρησης γενικά και συγκεκριμένα η συμβολή τους στην αειφορική προσέγγιση της γεωργικής παραγωγής.

Λέξεις – κλειδιά ανά ενότητα

Υπηρεσίες Γεωργικών Εφαρμογών, φορείς πληροφόρησης, αειφορία

Έβδομη Θεματική Ενότητα

Μηχανισμοί για την αειφορία

Αναλυτική περιγραφή ενότητων

Αρχικά στην ενότητα αναλύεται η έννοια της συμμετοχής σε δράσεις που αφορούν τη διάδοση και υιοθέτηση καινοτομιών στον αγροτικό χώρο, καθώς και το ζήτημα της ενδυνάμωσης του αγροτικού πληθυσμού ώστε να μπορέσει να δεχθεί τις αλλαγές που θα επιφέρουν οι καινοτομίες. Πολύ σπουδαίο ρόλο επίσης παίζει και η εμπύχωση των πληθυσμών της υπαίθρου, ενώ καταλυτικός είναι ο ρόλος του εμπύχωσης. Στην προσπάθεια να μπορέσει ο αγροτικός πληθυσμός να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα που δημιουργούν οι καινοτομίες στον αγροτικό χώρο, απαραίτητη είναι η ομαδική δράση και η συνεργασία μεταξύ των αγροτών. Έτσι, η πρόσβαση στην ενημέρωση και πληροφόρηση αποκτά πολύ μεγάλη σημασία, καθώς μέσα από αυτήν θα καταφέρουν οι αγρότες να ανταποκρίνονται στις νέες απαιτητικές σε γνώση συνθήκες του αγροτικού χώρου.

Λέξεις – κλειδιά ανά ενότητα

Συμμετοχή, ενδυνάμωση, εμπύχωση, ομαδική δράση, πληροφόρηση και ενημέρωση του αγροτικού πληθυσμού

Όγδοη Θεματική Ενότητα

Εκπαίδευση και Αειφορία: Διεπιστημονική Προσέγγιση

Αναλυτική περιγραφή ενότητων

Στην τελευταία ενότητα περιγράφεται ο ρόλος της εκπαίδευσης ως φορέα αλλαγής στην ύπαιθρο και η σημασία της στην ανύψωση του βιοτικού επιπέδου των αγροτών. Στη συνέχεια αναλύεται η σχέση της εκπαίδευσης και της αειφορίας, ενώ περιγράφεται στο συμβατικό μοντέλο εκπαίδευσης. Η ενότητα συνεχίζει με την περιγραφή των αρχών της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, καθώς και της περιγραφής του ρόλου του πολίτη στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Κατόπιν, καταγράφεται ο ρόλος του εκπαιδευτή και του εκπαιδευόμενου στην εκπαίδευση για την αειφορία καθώς και η μεθοδολογία που ακολουθείται σε αυτόν τον τύπο εκπαίδευσης. Η ενότητα ολοκληρώνεται με την περιγραφή της αξιολόγησης η οποία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι οποιασδήποτε εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Λέξεις – κλειδιά ανά ενότητα

Εκπαίδευση και αειφορία, συμβατικό μοντέλο εκπαίδευσης, εκπαίδευση για την αειφορία, εκπαιδευτής, εκπαιδευόμενος, μεθοδολογία, αξιολόγηση

1.3 Άλλες πληροφορίες μαθήματος

Άδεια χρήσης Creative Commons (CC): [Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Παρόμοια Διανομή \(BY-SA\) Διεθνής, Έκδοση 4.0](#) ή μεταγενέστερη.